

ULTIMES TENDENCIES DEL DISSENY

Mariona Bros Ardevol, Francisco Tolchinsky Landsmann

Professor Responsable: Francisco Tolchinsky Landsmann

Grup: 1,2,101,102,201,202

Codi: 200668

Crèdits: 6 ECTS

Curs: 4

Semestre: 1

Tipologia: Obligatoria

Matèria: Cultura del Disseny

Horaris:

Grup	Horaris	Professor
1	Dimecres 09:45 - 11:45	Mariona Bros Ardevol
		Francisco Tolchinsky Landsmann
2	Dimarts 09:45 - 11:45	Francisco Tolchinsky Landsmann
		Mariona Bros Ardevol
101	Dimecres 12:00 - 13:00	Francisco Tolchinsky Landsmann
102	Dimecres 08:30 - 09:30	Francisco Tolchinsky Landsmann
201	Dimarts 12:00 - 13:00	Francisco Tolchinsky Landsmann
202	Dimarts 08:30 - 09:30	Francisco Tolchinsky Landsmann

Eina Centre Universitari
Fundació Eina
Disseny Art Barcelona

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat www.eina.cat

Índex de la Guia Docent

Presentació de l'assignatura

Recomanacions

Continguts

Metodologia

Avaluació

Bibliografia i Recursos

Resultats d'Aprenentatge

Presentació de l'assignatura

Breu descripció:

Assignatura obligatòria de 4t curs on s'analitzen les característiques particulars que presenta el disseny dels últims 10 anys.

S'identifiquen relacions entre el disseny i altres manifestacions creatives així com aspectes de pensament contemporani, a fi d'eixamplar la comprensió de les tendències actuals del disseny i les agendes que el motiven. Concebent-se el conjunt de l'assignatura com al desplegament d'un estat de la qüestió, aquest ha de servir per fer-se l'estudiant una composició de lloc alhora que per orientar possibilitats alternatives pel que fa a la pràctica del disseny.

Objectius Formatius:

1. Exercitar l'observació, així com la capacitat d'anàlisi en base a projectes de disseny actual.
2. Dotar als estudiants d'autonomia i recursos per recollir de forma sistemàtica informació sobre el disseny actual.
3. Identificar correlacions entre projectes de disseny i altres manifestacions creatives que donen resposta a les tensions no resoltes en les societats actuals.
4. Relacionar tendències del disseny actual amb aspectes del pensament contemporani i, en concret, del pensament en disseny.
5. Expandir la noció de disseny més enllà de les limitacions imposades per una visió centrada en occident i en la tradició moderna.

Recomanacions

No hi ha prerequisits ni recomanacions per a aquesta assignatura.

Continguts i Metodologia

Breu descripció:

Sessions plenàries: 10 anys en projectes de disseny.

Les sessions intercalaran la presentació d'una àmplia selecció de projectes i corrents fonamentals del pensament i la pràctica del disseny en la contemporaneïtat.

Es presentarà una àmplia selecció de projectes realitzats entre els últims 10 anys. A cada sessió es comentaran 6 o 7 projectes amb alguna característica (formal, tècnica, social o cultural) comuna. L'objectiu és recollir els trets rellevants del disseny actual. No es busca establir el cànon de la nostra època sinó identificar-ne les tendències emergents.

Seminaris:

Els seminaris es basen en lectures de textos de teoria del disseny i pensament contemporani, el quals permetin eixamplar la comprensió de les tendències actuals del disseny. Així mateix es plantegen 3 exercicis a fi que els estudiants experimentin amb processos d'interpretació del disseny a partir d'interessos propis i que tanmateix es corresponguin amb investigacions que desenvolupen en paral·lel amb l'assignatura –el TFG.

Metodologia docent:

Les sessions plenàries s'impartiran mitjançant diverses metodologies que van desde les classes magistrals a pedagogies participatives. Els seminaris s'articularen a partir de lectures, exercicis i activitats que comporten una mirada atenta a la realitat del disseny actual per a que els estudiants puguin establir relacions amb entorns culturals concrets.

Activitats formatives:

1. Lectura i comentari de texts
2. Anàlisi en profunditat de projectes de disseny relacionant-los amb corrents del disseny, artístiques i del pensament contemporani
2. Activitats formatives vinculades als seminaris

Es realitzaran al llarg del curs tres pràctiques interpretatives del disseny amb què l'estudiant partirà de projectes actuals que siguin del seu interès. Pel plantejament dels tres exercicis es parteix de tres conceptes amb què la sociologia de la moda ha procurat explicar la formació de tendències: 'Tricke Down', 'Trickle Across' i 'Trickle Up'.

Exercici 1: 'Trickle Down'. Escriure un article per a una revista de tendències sobre un projecte de disseny actual tot vinculant-lo amb una àrea d'interessos propis i que tanmateix sigui pertinent de prendre's en consideració en el marc d'una investigació pròpia de més abast (el TFG o un altre treball).

Exercici 2: 'Trickle Across'. Realitzar una proposta de curadoria d'exposició a partir d'investigar les possibilitats de connectar una selecció de projectes que estiguin relacionats amb el disseny contemporani.

Exercici 3: 'Trickle Up'. Realitzar un informe a l'entorn d'una comportament emergent que es detecti en qualsevol àmbit de la societat o de la cultura i que sigui susceptible de repercutir o transformar-se en una nova tendència de disseny en qualsevol dels seus àmbits.

Avaluació

Normativa general d'avaluació

Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0. Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.

La menció de matrícula d'honor es pot atorgar a l'alumnat que tingui una qualificació igual o superior a 9,0. El nombre de matrícules d'honor que s'atorgui no pot ser superior al cinc per cent de persones matriculades en una assignatura en el període acadèmic corresponent, excepte si el total de persones matriculades és inferior a vint, en el qual cas es pot atorgar una sola matrícula d'honor.

Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Sistema avaluació continua

El sistema d'avaluació d'EINA i de la UAB és d'avaluació continuada, l'objectiu de la qual és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

El procés d'avaluació continuada ha d'incloure un mínim de tres activitats avaluatives, de dues tipologies diferents, distribuïdes al llarg del curs, cap de les quals pot representar més del 50% de la qualificació final.

Els continguts de les sessions plenàries s'avaluen a partir de proves escrites i exercicis.

Les proves escrites son 3 i es tracta d'una prova basada en una pregunta de reflexió. Donat el caràcter progressiu en dificultat, la nota final es calcularà de manera ponderada. La primera prova es comportarà el 10 % de la nota final, el segon el 20%, i la tercera el 40%.

Els exercicis seran comentaris de projectes, recerca sobre últimes tendències del disseny i un repte de disseny. Aquests exercicis comptaran el 40%.

Els continguts dels seminaris s'avaluen a partir de la presentació de les tres activitats formatives, que comptaran un 25% cada una de la nota final. El 25% restant es relacionarà amb la participació als seminaris i als debats sobre les lectures proposades.

Les notes de les dues parts de l'assignatura suposen un 50% de la nota final, però cal haver aprovat les dues per a poder aprovar l'assignatura.

Procés de revisió

Es fixarà un dia per fer la revisió.

Resultats d'aprenentatge de la matèria

Coneixements

Descriure els agents socials que participen a les indústries culturals, definint les seves funcions i interaccions en les seves diferents contextos. (KT01)

Detallar els trets comuns i les especificitats de les disciplines del disseny a l'anàlisi crític dels diferents estils històrics o tendències actuals . (KT01)

Distingir les característiques i funcions de les diferents institucions presents a l'àmbit de la cultura del disseny i les indústries culturals . (KT06)

Habilitats

Aplicar conceptes bàsics d'història i teoria del disseny i analitzar de manera crítica objectes, discursos i pràctiques, a partir de fonts bibliogràfiques. (ST10)

Debate críticament els cànons i els criteris d'avaluació establerts en la cultura del disseny, amb una atenció especial a la perspectiva de gènere. (ST12)

Competències

Dissenyar una estratègia de divulgació i difusió de la cultura del disseny. (CT06)

Elaborar un assaig a partir d'una pregunta fonamentada sobre la cultura del disseny, integrant la capacitat d'argumentació, d'estructuració de continguts i d'ús adequat de referències documentals. (CT06)

Resultats d'aprenentatge de la titulació

Coneixements

Respondre a qüestions globals en relació amb el camp de coneixement del disseny i l'art, de les indústries culturals, el seu entorn institucional i els agents que intervenen en aquests.

Referenciar correctament les fonts documentals, la bibliografia necessària i el coneixement de l'entorn patrimonial tant per a la projecció com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny i/o l'art.

Descriure el marc legal i els valors deontològics i ètics de l'àmbit professional del disseny, així com els contextos i agents que els apliquen, posant especial èmfasi en els aspectes relacionats amb els drets democràtics, així com amb els drets humans i fonamentals.

Competències

Elaborar informes professionals i acadèmics en relació amb l'àrea del disseny, les arts i les seves disciplines auxiliars.

Habilitats

Detectar problemes de disseny a partir de l'anàlisi d'objectes, elements de comunicació gràfica i espais amb una visió situada en el marc de la contemporaneïtat, l'accessibilitat universal i la igualtat d'oportunitats.

Aplicar criteris i valors ètics i estètics a la pràctica del disseny, considerant les dimensions formals dels entorns i la seva diversitat.

Emetre judicis de valor respecte a projectes de disseny, interpretant les dades i justificant la seva anàlisi crítica sobre la base dels coneixements adquirits sobre la comunicació gràfica, els espais i els objectes, així com als textos de referència..

Investigar amb esperit crític en l'àmbit del disseny i les seves disciplines afins, tenint en compte la innovació, l'experimentació i la constant renovació de les indústries culturals, així com els drets fonamentals i els valors democràtics i d'igualtat.

Sintetitzar coneixements de diverses fonts i procedències (estudis, treballs de camp, bibliografia, observacions directes o experiències de caràcter pràctic) ja siguin de l'àmbit del disseny com d'altres afins i/o auxiliars i disciplines afins pròpies de les indústries culturals.

Avaluar la viabilitat social, econòmica, ambiental i tecnològica d'un projecte de disseny, incorporant la perspectiva de gènere i la diversitat com a criteris analítics clau, i garantint el respecte als drets fonamentals, la sostenibilitat i els valors democràtics.

Bibliografia i Recursos

La Biblioteca del centre disposa d'una excel·lent col·lecció de publicacions periòdiques, aquest és el material bàsic de l'assignatura. Llistat accessible a:

https://www.netvibes.com/bibliotecaeina?page=bibliotecaeina#EXPOSITOR_DE_REVISTES

A les classes plenàries es compartirà en cada sessió la bibliografia pertinent així com texts específics a la intranet per tal d'assolir la matèria presentada.

Pel que fa als seminaris, es plantejaran lectures que tindran un caràcter obligatori i que poden procedir de les següents publicacions:

AGAMBEN, Giorgio. 2011. "¿Qué es lo contemporáneo?". Desnudez. Anagrama

BALZER, David. 2018. Curacionismo. Cómo la curaduría se apoderó del mundo del arte (y de todo lo demás). La marca

DUNNE, Anthony & RABY, Fiona. 2013. Speculative Everything. Design, Fiction, and Social Dreaming. The MIT Press.

KESHAVARZ, Mahmoud. 2019. The Design of Politics of the Passport. Materiality, Immobility, and Dissent. Bloomsbury

LATOUR, Bruno. 2021. ¿Dónde estoy? Una guía para habitar el planeta. Taurus

LORUSSO, Silvio. 2023. What Design Can't Do: Essays on Design and Disillusion. Set Margins

METAHAVEN. 2015. Black Transparency. The Right to Know in the Age of Mass Surveillance. Sternberg

PATER, Ruben. 2021. Caps Lock. How Capitalism Took Hold of Graphic Design, and How To Escape From It. Amsterdam: Valiz

RAWSTHORN, Alice. 2018. El diseño como actitud. Barcelona: Gustavo Gili

ROFES, Octavi. 2022. Design without Project. Mantova: Corranini Edizioni

WILLIS, Anne-Marie. 2021. "The Designing of Time". Tony Fry and Adam Noeck: Design in Crisis. New Worlds, Philosophies and Practices. Routledge